

۱۲۰۸۹۲

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

پایان نامه :

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد علوم تربیتی

گرایش برنامه ریزی درسی

موضوع :

بررسی تأثیر یادگیری مشارکتی با تأکید بر روش تفحص گروهی بر

پرورش خلاقیت دانش آموزان دختر پایه چهارم ابتدایی

شهر مرودشت در سال تحصیلی ۸۸ - ۸۷

استاد راهنما :

دکتر حجت ا. فانی

۱۳۸۸/۱۱/۱۲

استاد مشاور :

دکتر یحیی صفری

روزهای ۱۳۸۸/۱۱/۱۲
تعمیرات

دانشجو :

دلبر بیگی پور

تابستان ۸۸

۱۳۰۸۹۳

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

پایان پایان نامه :

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد علوم تربیتی

گرایش برنامه ریزی درسی

موضوع :

بررسی تأثیر یادگیری مشارکتی با تأکید بر روش تفحص گروهی بر

پرورش خلاقیت دانش آموزان دختر پایه چهارم ابتدایی

شهر مرودشت در سال تحصیلی ۸۸ - ۸۷

دانشجو :

دلبر بیگی پور

تابستان ۸۸

۱. دکتر حجت اله فانی (استاد راهنما)

۲. دکتر یحیی صفری (استاد مشاور)

۳. دکتر احمد رضا اوجی نژاد (استاد داور)

هیأت داوران :

معاونت پژوهشی

ریاست دانشگاه

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
الف	تشکر و قدردانی
ت	چکیده
فصل اول - کلیات پژوهش	
۲	۱-۱- مقدمه
۳	۱-۲- بیان مسئله
۵	۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق
۶	۱-۴- اهداف تحقیق
۶	۱-۴-۱- هدف کلی
۶	۱-۴-۲- اهداف فرعی
۷	۱-۵- فرضیه های تحقیق
۷	۱-۵-۱- فرضیه های اصلی تحقیق
۷	۱-۵-۱-۱- فرضیه های فرعی
۸	۱-۶- تعریف واژه ها و اصطلاحات
۸	۱-۶-۱- تعریف مفهومی متغیرها
۱۰	۱-۶-۲- تعریف مفهومی واژه ها
۱۲	۱-۶-۳- تعریف عملیاتی مفاهیم
فصل دوم - پیشینه تحقیق	
۱۴	۲-۱- مقدمه
۱۵	الف) مبانی نظری تحقیق

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۵	۲-۲- یادگیری و رویکردهای آن
۱۵	۲-۲-۱- تعریف یادگیری
۱۶	۲-۳- رویکردهای اساسی یادگیری
۱۷	۲-۴- مقایسه دو رویکرد رفتارگرایی و شناخت گرایی
۱۸	۲-۴-۱- انتقادات وارد بر دو مکتب رفتارگرایی و شناخت گرایی
۱۸	۲-۴-۲- نظریه فراشناخت
۱۹	۲-۵- محیط های یادگیری
۲۲	۲-۶- روش تدریس و نظریه های آن
۲۲	۲-۶-۱- تعریف تدریس
۲۳	۲-۶-۲- نظریه های تدریس
۲۳	۲-۶-۳- نظریه تدریس هماهنگ
۲۴	۲-۶-۴- الگوهای تدریس
۲۵	۲-۶-۵- روش های تدریس
۲۸	۲-۶-۶- مشخصه های یادگیری مشارکتی
۲۹	۲-۷- دیدگاه های یادگیری مشارکتی
۲۹	۲-۷-۱- اساس تجربی دیدگاه انگیزشی یادگیری مشارکتی
۳۰	۲-۷-۲- دیدگاه انسجام اجتماعی روش یادگیری مشارکتی
۳۰	۲-۷-۳- دیدگاه شناختی روش یادگیری مشارکتی
۳۰	۲-۷-۴- دیدگاه رشد روش یادگیری مشارکتی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳۱	۲-۷-۵- روش های یادگیری مشارکتی
۳۶	۲-۸- مزایای استفاده از روش تفحص گروهی (یاران در یادگیری)
۳۸	۲-۸-۱- اثرات آموزشی و پرورشی رویکرد تفحص گروهی
۳۸	۲-۸-۲- اثرات آموزشی و پرورشی : الگوهای تفحص گروهی
۳۹	۲-۸-۳- الگوی تدریس روش تفحص گروهی
۳۹	۲-۸-۴- نقش معلم در روش تفحص گروهی
۴۰	۲-۸-۵- آرایش کلاس درس به روش تفحص گروهی
۴۲	۲-۸-۶- دلایلی برای استفاده از رویکرد تفحص گروهی در کلاس درس
۴۴	۲-۸-۷- کاربرد رویکرد تفحص گروهی در پرورش خلاقیت دانش آموزان
۴۵	۲-۹- تعریف خلاقیت
۴۷	۲-۱۰- نگاه تاریخی به مفهوم خلاقیت
۴۹	۲-۱۱- اهمیت و ضرورت خلاقیت در آموزش
۴۹	۲-۱۲- مبانی نظری خلاقیت
۵۰	۲-۱۲-۱- نظریه های فلسفی آفرینشگری
۵۰	۲-۱۲-۲- نظریه های جدید فلسفی
۵۱	۲-۱۲-۳- خلاقیت و مکاتب روانشناسی
۵۴	۲-۱۳- عناصر و عوامل اصلی خلاقیت
۵۵	۲-۱۴- به کارگیری فنون پرورش خلاقیت
۵۵	۲-۱۴-۱- بارش فکری یا طوفان مغزی

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۵۶ ۲-۱۴-۲- الگوبرداری از طبیعت
۵۶ ۲-۱۴-۳- روش حل مسئله
۵۷ ۲-۱۴-۴- استفاده از فعالیتهای استعاری
۵۹ ۲-۱۵- ویژگیهای نظام تعلیم و تربیت خلاق
۶۰ ۲-۱۶- ویژگیهای افراد خلاق
۶۰ ۲-۱۷- موانع خلاقیت و نوآوری
۶۲ ۲-۱۸- الگوی عملی و کاربردی فرایند تدریس مبتنی بر رشد خلاقیت در کلاس
۸۰ ۲-۱۹- شیوه های توصیف و اندازه گیری رفتار خلاق
۸۱ ۲-۲۰- خلاقیت چیست و چگونه به وقوع می پیوندد؟
۸۲ ۲-۲۱- ویژگی های افراد خلاق
۸۴ ۲-۲۲- محیط مساعد برای ایجاد رفتار خلاق در دانش آموزان
۸۴ ۲-۲۲-۱- ویژگی دانش آموزان خلاق
۸۵ ۲-۲۲-۲- جو کلاس و خلاقیت
۸۶ ۲-۲۲-۳- چگونه می توان خلاقیت را در دانش آموزان پرورش داد؟
۸۸ ۲-۲۳- پروژه های سرگرم کننده و هدفدار در پرورش خلاقیت
۸۸ ۲-۲۳-۱- پروژه های توتم پل
۸۸ ۲-۲۳-۲- کارتهای تبریک اعتباری
۸۹ ۲-۲۳-۳- پروژه هایی در اجزای گوناگون
۸۹ ۲-۲۳-۴- اختراع و نوآوری

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۹۰ ۵-۲۳-۲- فنونی برای افزایش خلاقیت
۹۲ ۴-۲- نوشتن خلاق
۹۳ ۵-۲- مطالعه خلاق
۹۴ (ب) پیشینه تجربی تحقیق
۹۴ ۶-۲- پژوهش های انجام شده در داخل کشور
۱۰۴ ۷-۲- تحقیقات انجام شده در خارج از کشور
۱۱۸ (ج) نتیجه گیری کلی و ضرورت انجام پژوهش

فصل سوم - روش تحقیق

۱۲۴ ۱-۳- مقدمه
۱۲۵ ۲-۳- روش تحقیق
۱۲۵ ۳-۳- روش اجرای تحقیق
۱۲۶ ۴-۳- جامعه آماری
۱۲۶ ۵-۳- نمونه آماری و روش نمونه گیری
۱۲۷ ۶-۳- ابزارهای تحقیق
۱۲۷ ۱-۶-۳- بررسی پایایی درونی پرسشنامه خلاقیت در پژوهش حاضر
۱۲۷ ۲-۶-۳- بررسی پایایی کلی پرسشنامه خلاقیت در پژوهش حاضر
۱۲۸ ۳-۶-۳- بررسی روایی محتوایی پرسشنامه با استفاده از ضریب همبستگی
۱۲۹ ۴-۶-۳- بررسی پایایی پرسشنامه «بخوانیم» در پژوهش حاضر
۱۲۹ ۵-۶-۳- بررسی پایایی کلی پرسشنامه «بخوانیم» در پژوهش حاضر

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۳۰ ۳-۶-۷- بررسی پایایی پرسشنامه « بنویسیم » در پژوهش حاضر
۱۳۰ ۳-۶-۸- بررسی پایایی کلی پرسشنامه « بنویسیم » در پژوهش حاضر
۱۳۱ ۳-۷- شیوه نمره گذاری
۱۳۴ ۳-۸- روش جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۳۴ ۳-۹- پایایی ابزار
۱۳۴ ۳-۱۰- روایی ابزار
 فصل چهارم - تجزیه و تحلیل داده ها 	
۱۳۶ ۴-۱- مقدمه
۱۳۶ ۴-۲- آمار استنباطی
۱۴۰ ۴-۳- بررسی مؤلفه های خلاقیت در گروه کنترل و آزمایش
 فصل پنجم - بحث و نتیجه گیری 	
۱۵۷ ۵-۱- بحث و نتیجه گیری کلی
۱۵۸ ۵-۲- بررسی فرضیات اصلی و فرعی تحقیق
۱۶۲ ۵-۳- نتایج فرضیات فرعی تحقیق
۱۶۵ ۵-۴- تبیین و مقایسه یافته های تحقیق
۱۶۷ ۵-۵- پیشنهادات تحقیق
۱۶۷ ۵-۵-۱- پیشنهادات پژوهشی
۱۶۷ ۵-۵-۲- پیشنهادات کاربردی
۱۶۸ ۵-۶- محدودیت های تحقیق
۱۶۹ منابع

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۴۲	جدول ۴-۵- بررسی زیبایی شناختی پس آزمون در گروه کنترل و آزمایش
۱۴۴	جدول ۴-۶- بررسی آزادی بیان پس آزمون در گروه کنترل و آزمایش
۱۴۵	جدول ۴-۷- بررسی تمایل به نوآوری پس آزمون در گروه کنترل و آزمایش
۱۴۷	جدول ۴-۸- مقایسه عملکرد گروه کنترل در هر یک از مولفه های خلاقیت
۱۴۸	جدول ۴-۹- مقایسه عملکرد گروه آزمایش در هر یک از مولفه های خلاقیت
۱۴۹	جدول ۴-۱۰- بررسی تفاوت « بخوانیم » پیش آزمون در دو گروه کنترل و آزمایش
۱۵۰	جدول ۴-۱۱- بررسی تفاوت « بخوانیم » پس آزمون در دو گروه کنترل و آزمایش
۱۵۱	جدول ۴-۱۲- بررسی تفاوت « بنویسیم » پیش آزمون در دو گروه کنترل و آزمایش
۱۵۱	جدول ۴-۱۳- بررسی تفاوت « بنویسیم » پس آزمون در دو گروه کنترل و آزمایش

فهرست نمودارها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۳۷	نمودار ۴-۱- خلاقیت پیش آزمون
۱۳۸	نمودار ۴-۲- خلاقیت پس آزمون
۱۴۰	نمودار ۴-۳- اطمینان از عقاید پس آزمون
۱۴۱	نمودار ۴-۴- خیال پردازی پس آزمون
۱۴۳	نمودار ۴-۵- زیبایی شناختی پس آزمون
۱۴۴	نمودار ۴-۶- آزادی بیان پس آزمون
۱۴۶	نمودار ۴-۷- تمایل به نوآوری پس آزمون
۱۴۹	نمودار ۴-۸- بخوانیم پیش آزمون
۱۵۰	نمودار ۴-۹- بخوانیم پس آزمون
۱۵۱	نمودار ۴-۱۰- بنویسیم پیش آزمون
۱۵۲	نمودار ۴-۱۱- بنویسیم پس آزمون

فهرست اشکال

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴۰	شکل ۱-۲- الگوی تفحص گروهی
۴۳	شکل ۲-۲- سازمان دهی مطلوب در کلاس درس
۷۸	شکل ۳-۲- الگوی ابعاد یادگیری درخلاقیت ویلیامز

سپاسگزاری

حمد و سپاس می گویم خداوند پاک و بزرگی را که هر چه دارم از

اوست ، خداوندی که دریای بیکران لطف و رحمت است.

تشکر می کنم از پروردگار منزه‌ای که وجود منورش روشنایی بخش راه‌های

پرفراز و نشیب زندگی است و تنها تکیه گاه مستحکمی است که فراموش شدنی

نیست. پس او سزاوار بهترین و زیباترین تقدیرهاست. به عنوان وظیفه مهم بر خود

لازم می دانم که مراتب تقدیر و تشکر خود را نسبت به استاد راهنمای بزرگوارم

جناب آقای دکتر حجت اله فانی

و استاد مشاور گرانقدر

جناب آقای دکتر یحیی صفری

ابراز دارم که در طی این مدت با سعه صدر و تحمل و بردباری مرا یاری نمودند و

از هیچ کمکی دریغ ننمودند. و همچنین از همه اساتید محترمی که در این راه و در

زمان تحصیل راهنما و معلم من بوده اند، سپاسگزاری می نمایم.

تقدیم به :

به سلامت مقدس آقا امام زمان (عج)

و پدر و مادرم اسطوره های تعصب و مهربانی

تقدیم به خانواده ام خصوصاً فرزندانم عرفان و عرشیا

و استاد ارجمندم جناب آقای اصغر قاسمی که مشوق من در این راه
بودند و بهترین تجربه های آموزشی مقطع ابتدایی را از ایشان فراگرفتم.

و به تمامی باغبانان نستوه و فستگی ناپذیر

عرصه تعلیم و تربیت

و همچنین تمامی استادان گروه برنامه ریزی درسی و دانشجویان

ورودی ۸۵ به پاس اوقات خوبی که با

یکدیگر داشتیم.

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی تأثیر یادگیری مشارکتی با تأکید بر روش تفحص گروهی بر پرورش خلاقیت دانش آموزان انجام گرفت. جامعه آماری این تحقیق شامل ۹۶۰ نفر از دانش آموزان دختر پایه چهارم مقطع ابتدایی شهر مرودشت بود. نمونه آماری شامل ۶۸ نفر دانش آموز دختر است که با روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی انتخاب شد. این پژوهش به روش شبه تجربی با گروههای آزمایش و گواه انجام گرفت. روش جمع آوری اطلاعات شامل آزمون خلاقیت چارلز لی شیفر و آزمون بخوانیم و بنویسیم بود که روایی و پایایی ابزارها در جامعه آماری اعتباریابی گردید. به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمارهای توصیفی و استنباطی، آزمون t و نرم افزار Spss استفاده شد. یافته ها نشان داد که به طور کلی بین نمرات آزمون خلاقیت دانش آموزان گروه آزمایش و گواه از نظر آماری تفاوت معنادار وجود داشت ($P = 0/00001$).

همچنین نتایج نشان داد که نمره آزمون « بخوانیم و بنویسیم » گروه آزمایش به شکل معنادار آماری از گروه گواه بیشتر بود. ($P = 0/00001$).

در خصوص فرضیه های فرعی خلاقیت نیز یافته ها حاکی از این بود که بین نمرات اطمینان از عقاید، احساس خیالپردازی، آزادی بیان و جهت گیری نظری و زیباشناختی تفاوت معناداری بین گروه آزمایش و گواه وجود داشت. ($P = 0/00001$)، اما در مؤلفه ی تمایل به نوآوری تفاوت معنی دار آماری بین دو گروه مشاهده نشد ($P > 0/05$).

کلید واژه ها:

خلاقیت - یادگیری مشارکتی - تفحص گروهی - اطمینان از عقاید - احساس خیال پردازی
جهت گیری نظری و زیبایی شناختی - آزادی بیان - تمایل به نوآوری

فصل اول

کلیات پژوهش

در اغلب جوامع امروز، نهادهای آموزش و پرورش، ابزارهای مهم تحقق اهداف و مقاصد اجتماعی به شمار می آیند. بر مبنای این فرض که آموزش و پرورش، لازمی نظم و پیشرفت اجتماعی است، اقدامات قابل ملاحظه ای از جانب مردم و دولت ها در جهت تعیین خط مشی و تأمین منابع آموزش و پرورش بعمل می آید. ازسویی انتظار می رود که آموزش و پرورش، سنت هایی مثل احترام به اقتدار، اطاعت از قانون و میهن دوستی و نظایر آن را حفظ و تحکیم کند و از سوی دیگر انتظار می رود موجبات رشد و توسعه اجتماعی سیاسی و اقتصادی جامعه را فراهم سازد (موحد، ۱۳۷۶).

پاسخگویی به این انتظارات، دامنه گسترده ای از کارکردها را برای آموزش و پرورش به وجود می آورد. مهمترین این کارکردها عبارتند از: انتقال فرهنگ، جامعه پذیری، گزینش و تخصص، نظارت اجتماعی، یگانگی اجتماعی، نوآوری و تغییر، پرورش و رشد شخصی، کارکرد سرمایه گذاری و پرورش سیاسی (تقی پور ظهیر، ۱۳۷۶).

یکی از مهمترین کارکردهای آموزش و پرورش نوآوری، تغییر و ایجاد خلاقیت و پرورش نیروی انسانی است. ایجاد نوآوری و خلاقیت در دانش آموزان و آماده کردن آنها برای ادامه تحصیلات در دانشگاه زمینه ساز و فراهم کننده ی تأمین نیروی انسانی برای توسعه کشور است (یزدچی، ۱۳۸۰).

امروزه مشاهده می شود که با وجود این که معلمان و دست اندرکاران آموزش و پرورش، به پرورش بالقوه ی خلاقیت دانش آموزان اعتقاد دارند، ولی عملاً نمی توانند به آن دسترسی پیدا کنند؛ زیرا برای پرورش خلاقیت، شرایطی لازم است که اگر آن شرایط مهیا نشود، پرورش قوه ی خلاقیت دانش آموزان در حد نوشته ها و گفته ها باقی می ماند. اهم این شرایط عبارتند از:

۱. معلم آگاه، کارآمد، دارای بینش، دانش و مهارت لازم در زمینه ی پرورش خلاقیت؛

۲. دانش آموزانی با بهره ی هوشی بالا؛

۳. امکانات و تجهیزات مناسب، کلاس با شرایط فیزیکی و تراکم مناسب دانش آموزان؛

۴. کتب درسی با محتوای مناسب؛

۵. استفاده از روش های فعال در تدریس (قلی پور، ۱۳۸۱).

در صورتی که هر یک از شرایط فوق به صورت اجزای یک سیستم عمل کند با جمع شدن در کنار یکدیگر هدف پرورش خلاقیت را دنبال می کنند.

۲-۱- بیان مسئله

از ویژگی های بارز انسان و محور اساسی حیات او قدرت اندیشه است. انسان در طول زندگی خویش هرگز فارغ از تفکر و اندیشه نبوده است و با نیروی تفکر صحیح توانسته است به حل مسائل و مشکلات بپردازد و به رشد و تعالی نایل آید (موحد، ۱۳۷۶). بنابراین تمام موفقیت ها و پیشرفت های انسان در گرو اندیشه بارور و پویای اوست. از پیچیده ترین و عالی ترین جلوه های اندیشه انسان، تفکر خلاق است که درباره آن نظریه ها و دیدگاههای مختلف و متعددی وجود دارد. در قرن ۲۱ که قرن سرعت و شتاب فوق العاده پردازش اطلاعات از طریق رایانه های بسیار سریع است جامعه ای پیروز میدان است که فکر و اندیشه ای خلاق و تازه داشته باشد (آقا سلطانی، ۱۳۷۸). با کمی دقت و ژرف نگری می توان دریافت که تمام این اندیشه های تازه حاصل کار معلمان و دانش آموزان دیروز است و تولید فردا نتیجه خلاقیت امروز خواهد بود. متخصصان و مربیان تعلیم و تربیت دریافته اند که خلاقیت از جمله موضوعاتی است که باید به آن توجه کامل داشت و لازمه پرورش آن در امر آموزش و پرورش منوط به استفاده از روش های فعال در تدریس آموزشی است (طالع، ۱۳۸۴).

این امر با تغییر بنیادی روش های آموزش و یادگیری میسر می شود و روش فعال، رویکرد تفحص گروهی برای مشارکت فعال و همه جانبه دانش آموزان در پیشبرد تدریس موفق است. رویکرد تدریس مشارکتی به عنوان روشی فعال در یادگیری توجه اکثر متخصصان تعلیم و تربیت را

به خود جلب کرده است. در واقع یادگیری مشارکتی راهبرد تدریس موفق در گروه‌های کوچک است. در این روش هر یک از دانش‌آموزان با سطوح توانایی متفاوت، گونه‌های متفاوتی از فعالیت‌های یادگیری را در راستای بهبود فهم خود بکار می‌برد (قلتاش، ۱۳۸۳).

هر یک از اعضای گروه نه فقط در برابر یادگیری آموخته‌ها مسئولند، بلکه برای کمک به یادگیری هم‌گروهی‌های خود نیز احساس مسئولیت می‌کنند. بنابراین نوعی فضای پیشرفت به وجود می‌آید و دانش‌آموزان تا زمانی که همه اعضای گروه به طور موفقیت‌آمیز به درک کامل دست یابند تلاش خواهند کرد (تلخابی، ۱۳۸۲).

معمولاً دانش‌آموزان خلاق در مقایسه با دانش‌آموزان هم‌سن و سال خود از وضعیت تحصیلی بهتری برخوردارند (اژه‌ای، ۱۳۸۱).

بی‌شک، هر جامعه‌ای به داشتن افرادی خلاق و مبتکر به خود می‌بالد و در عصر حاضر، اهمیت افراد خلاق با راه‌حل‌های مناسبی حال را به آینده انتقال می‌دهند. روشن است که آموزش و پرورش باید از این نعمت حداکثر استفاده را بکنند. در حال حاضر، آموزش و پرورش کشورهای پیشرفته، آموزش‌های ویژه‌ای را به دانش‌آموزان در قالب روش‌های فعال ارائه می‌دهند. آنان دریافته‌اند که یک فکر تازه، یک جهش فکری و یک اندیشه‌ی نو چه تأثیر شگرفی در موقعیت و فعلیت آنها دارد. به همین سبب به آن اهمیت ویژه‌ای می‌دهند (جعفریان سیار، ۱۳۸۳).

با توجه به اینکه دانش‌آموزان زمان زیادی از وقت خود را در مدرسه می‌گذرانند، می‌توان گفت که تجارب کسب‌شده در مدرسه، نقش اصلی را در بروز خلاقیت ایجاد می‌کند.

رنزولی^۱ در مورد عوامل مؤثر در پرورش خلاقیت در مدرسه، سه عنصر اصلی را بیان می‌کند که عبارتند از معلم، دانش‌آموز، محتوا و روش برنامه‌درسی و همچنین ادعان می‌دارد که اگر بین این سه عنصر هماهنگی و سازش کافی وجود داشته باشد، زمینه‌ای برای بروز بسیاری از تواناییها در دانش‌آموزان ایجاد خواهد شد (به نقل از جعفریان سیار، ۱۳۸۳).

^۱ .Renzolei

۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق

قریب به ۷ سال است که کتاب های جدید بخوانیم و بنویسیم جایگزین کتاب فارسی قدیم گردیده است و هدف آن کاهش مسائل ومشکلات دانش آموزان در خواندن ، نوشتن و ارتباط مؤثر برقرار کردن با سایر دروس بوده است. (سنگری و همکاران ، ۱۳۸۵).

سنگری (۱۳۸۵) به تلاش های شبانه روزی اشاره می نماید که جهت تدوین و تهیه کتاب بخوانیم و بنویسیم انجام شده است. اما معلمان به عنوان مجری طرح در کلاس درس مدام از کمبود وقت و بیشتر شدن مشکلات دانش آموزان در خواندن ، اشاره می کنند ، احتمال دارد که روش تدریس آنها با هدف کلی تدوین کتاب های بخوانیم که همان شرکت فعال فراگیران در فرآیند یاددهی - یادگیری و هدایت آنان به سوی تفکر و خلاقیت است ، تطابق ندارد. همچنین بیش از یک قرن است که مسئله خلاقیت توجه بشر را به خود جلب کرده است ولی توجه دقیق و مطالعات گسترده در این زمینه از نیمه قرن بیستم صورت گرفته است (حسینی ، ۱۳۷۸). در حوالی سالهای ۱۹۵۰ مطالعات مربوط به کارهای خلاق در آموزش و پرورش افزایش چشم گیری پیدا کرد. مراکز تحقیقاتی متعدد بخش وسیعی از فعالیت های خود را به این موضوع اختصاص دادند. در این میان می توان از اندیشمندان بزرگی که تحقیقات اولیه متعددی در این زمینه داشته و حتی نظریه پردازی کرده اند یاد کرد. صاحب نظرانی مانند : « مک میلان ، گیلفورد ، بارون ، تورنس و تایلر » (قلی پور ، ۱۳۸۱).

از نظر شریعتمداری (۱۳۷۶) افرادی را که در رشته های مختلف دانش بشری مسئله ای تازه طرح می کنند و اندیشه ای تازه به وجود می آورند و یا طریق جدیدی برای حل مسائل آن رشته ارائه می دهند مبتکر و خلاق هستند.

این تحقیق از این جهت که رویکرد تفحص گروهی و کاربرد آن را بر پرورش خلاقیت دانش آموزان را از نظر علمی و عملی مورد بررسی قرار می دهد دارای اهمیت می باشد .